

Технічне завдання

на надання послуг із проведення аналізу практик менеджменту пасовищ у різних регіонах України, з урахуванням природоохоронних вимог і впливу зміни клімату

1. Загальна інформація

1.1. Інформація про замовника

Центр екологічних ініціатив «Екодія» (<https://ecoaction.org.ua/>) — це громадська організація, яка об'єднує експертів та активістів навколо ідеї збереження довкілля через вплив на прийняття рішень. Ми ведемо боротьбу за енергоефективність, відновлювану енергетику, протидію зміні клімату, за чисте повітря для всіх, сталі сільського господарство та землекористування в Україні.

Поштова адреса: а/с 32, Київ, 01133.

01133, м. Київ, вул. Є. Коновальця, 36Е.

Телефон: +38 044 353-78-41

Виконавчий директор: Пасюк Олексій Георгійович.

1. 2. Опис та мета аналізу

Відповідно до статті 33 Закону України «Про охорону земель» для запобігання надмірному антропогенному впливу на земельні ресурси, у тому числі надмірній розораності сільськогосподарських угідь, встановлюються нормативи оптимального співвідношення земельних угідь, які, зокрема, передбачають «оптимальне співвідношення **ріллі та багаторічних насаджень, сіножатей, пасовищ**, а також земель під полезахисними лісосмугами в агроландшафтах». Водночас, Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» зазначає, що питома вага сільськогосподарських угідь екстенсивного використання (сіножатей, пасовищ) у загальній території країни має зрости з 13 до 15,8 % території країни до 2030 року. Водночас, протягом тривалого часу в Україні спостерігається протилежна тенденція – скорочення площі пасовищ та сіножатей усіх форм власності через їх розорювання (і законне, шляхом зміни виду угідь, і незаконне – через ігнорування вимог земельного та природоохоронного законодавства). Важливо відзначити, що пасовища та сіножаті виконують функцію природної інфраструктури кліматичної стійкості, зменшуючи ризики деградації ґрунтів, посух і пожеж, а також підтримують багате біорізноманіття.

У рамках реалізації проєкту «Підсилення рівності та стійкості сільських громад через жіноче лідерство в управлінні пасовищами та тваринництвом», який фінансується Swedish Institute, Екодія планує замовити послуги із проведення аналізу поточного стану в сфері управління землями пасовищ та сіножатей, з урахуванням вимог природоохоронного законодавства та впливу зміни клімату.

Метою аналізу є збір, опрацювання та публічне представлення інформації про практики управління пасовищами, які поширені в різних регіонах України, історичні тенденції, вплив повномасштабної війни та зміни клімату на ці практики, взаємовідносини між різними стейкхолдерами (органи місцевого самоврядування, землевласники, фермери та громади) щодо використання земель пасовищ і сіножатей а також роль природоохоронного законодавства у стимулюванні тих або інших практик.

Це допоможе нам краще зрозуміти поточні тенденції у сфері управління землями, які використовуються в якості пасовищ та сіножатей, зокрема в розрізі окремих регіонів України, а також оцінити зміни клімату на ці тенденції.

Результати аналізу будуть використані, щоб напрацювати якісні адвокаційні рішення та комунікаційні меседжі про переваги від збереження та сталого використання пасовищ

для місцевих громад, розвитку пасовищного тваринництва, а також практичні рекомендації щодо сталого управління пасовищами для збереження їхніх екологічних функцій та внеску в добробут місцевих громад і дрібних фермерів і фермерок.

1.3. Основні завдання

Основними завданнями виконавця є:

1. Запропонувати та обговорити із представниками Екодії методологію проведення аналізу.
2. Розробити та узгодити із представниками Екодії структуру аналітичного звіту та перелік питань, які будуть розкриті в ньому.
3. Відповідно до розробленої методології провести аналіз доступної інформації щодо поточного стану і поширених практик управління пасовищами/сіножаттями в південних, східних, центральних, північних та західних областях України. При цьому, потрібно розкрити такі питання (базуючись на думках фахівців-аграріїв, представників органів місцевого самоврядування, дрібних та середніх фермерів):
 - Поточний стан управління пасовищами та сіножаттями в Україні, основні регіональні відмінності.
 - З якими типовими або регіональними проблемами стикаються громади/фермерки/землевласниці при управлінні землями під пасовищами/сіножаттями, а також веденням пасовищного тваринництва.
 - Які спостерігаються тенденції у зміні традиційних підходів до використання пасовищ через вплив зміни клімату/втрати біорізноманіття;
 - Як повномасштабна війна вплинула на використання пасовищ і сіножатей, зокрема які нові добровільні або вимушені практики управління пасовищами сформувалися в громадах в умовах повномасштабної війни;
 - Яка роль жінок в управлінні пасовищами, включаючи участь у місцевих ініціативах, сільськогосподарських практиках, неформальних механізмах управління та відповідних процесах прийняття рішень? Які основні перешкоди стоять перед жінками в управлінні пасовищами?
 - Яких стимулів з боку держави/громади бракує для забезпечення пасовищ/сіножатей та сталого управління ними в інтересах малого фермерства;
 - Які існують розбіжності між нормативно визначеними вимогами до управління пасовищами/сіножатями та фактичними практиками їх використання на місцях. Підготувати чернетку аналітичного звіту за результатами проведеного аналізу.
4. Врахувати коментарі фахівців Екодії та доопрацювати текст аналітичного звіту.
5. Долучитись до публічної презентації результатів дослідження.

Використання *GLS інструментів у процесі проведення аналізу* може вважатися перевагою.

1.4 Очікувані результати і продукти

За результатами проведеного аналізу очікуємо отримати аналітичний огляд (документ обсягом 4000-5000 слів) основних тенденцій у сфері управління пасовищними землями в п'яти географічних регіонах України, а також впливу на ці тенденції наслідків зміни клімату та повномасштабної війни. У межах аналізу також плануємо зрозуміти роль жінок у прийнятті рішень щодо управління пасовищами, зокрема їх участь у місцевих ініціативах, фермерських практиках та неформальних механізмах управління. Результати

дослідження можуть слугувати основою для подальших пілотних рішень на рівні громад та для формування рекомендацій державної політики у сфері сталого управління пасовищами.

1.5. Вихідна інформація.

- [Узагальнений звіт з оцінки ризиків та вразливості сільського господарства до зміни клімату | Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України](#)
- Екодія. [Як зробити пасовища корисними для громади, фермерів та довкілля.](#)
- [Gender-Just Climate Adaptation in Ukraine's Agriculture: Guidelines for Post-War Recovery and European Integration](#)
- Інші джерела та ресурси, які є релевантними до теми аналізу.

2. Інформація для виконавців технічного завдання

2.1. Вимоги до виконавця при подачі пропозиції:

Для участі в тендері учасник повинен надати пропозицію, що включає наступні обов'язкові документи:

2.1.1. Реєстраційні документи

Копія виписки або витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

2.1.2. Документи, що підтверджують кваліфікацію та досвід Учасника

Досвід консультативної та (або) аналітичної роботи у темі управління пасовищами/ сіножаттями (наприклад у межах сільськогосподарських дорадчих служб).

Досвід написання аналітичних документів в сферах сільського господарства або охорони довкілля (досвід в обох сферах буде перевагою).

2.2. Орієнтовні терміни виконання робіт

Замовник і підрядник приймають такий план-графік робіт

Найменування робіт	Термін виконання
1. Початок роботи	27 лютого 2026 року
2. Обговорити із представниками Екодії методологію проведення аналізу.	До 3 березня 2026 року
3. Розробити та узгодити із представниками Екодії структуру аналітичного звіту та перелік питань, які будуть розкриті в ньому.	До 6 березня 2026 року
4. Відповідно до розробленої методології провести аналіз доступної інформації щодо поширених практик управління пасовищами.	До 27 березня 2026 року
5. Підготувати чернетку аналітичного звіту за результатами проведеного аналізу.	До 27 березня 2026 року
6. Врахувати коментарі фахівців Екодії та доопрацювати текст аналітичного звіту.	До 9 квітня 2026 року

7. Долучитись до публічної презентації результатів дослідження.	До 30 квітня 2026 року
---	------------------------

Просимо надсилати пропозиції, які включають такі складові:

- інформація щодо попереднього досвіду аналітичних досліджень, включаючи приклади аналітичних документів, зокрема у сфері охорони довкілля, до написання яких були залучені представники кандидата (за наявності),
- короткий опис методології для проведення дослідження,
- орієнтовний кошторис.

2.3. Вимоги до проведення оплати

- Безготівковий розрахунок, НЕ працюємо з банками з російськими власниками: Альфа банк, «Сбербанк», «Промінвестбанк», ВТБ Банк, ВіЕс Банк та БМ Банк
- Юридична особа зареєстрована на підконтрольній Україні території (згідно ЗУ № 1207-VII)
- Бажано виставлення рахунку через сервіс електронного документообігу Вчасно <https://vchasno.ua/>

3. Кінцевий термін приймання тендерних пропозицій: 25 лютого 2026 року, до 10:00.

Тендерні пропозиції приймаються за адресою: bk@ecoact.org.ua

Тема листа: «Тендерна пропозиція на проведення аналізу практик управління пасовищами».